

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ (Αποφάσεις Συγκλήτου 6-6-2013 & 7-4-2016)

1. Σκοπός και πεδία εφαρμογής

Η ακαδημαϊκή ακεραιότητα αποτελεί θεμελιώδη αρχή για το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Είναι σημαντικό όλοι οι φοιτητές, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί, να κρίνονται για τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους, και να μην επιτρέπεται σε κανένα φοιτητή να πλεονεκτεί αθέμιτα έναντι των συναδέλφων του, πλήττοντας τόσο την ακεραιότητα και τη διαφάνεια των διαδικασιών αξιολόγησης, όσο και την αξιοπιστία και το ακαδημαϊκό επίπεδο των πτυχίων που απονέμει το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ο Οδηγός Εξετάσεων αφορά τόσο στους προπτυχιακούς, όσο και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Το ΟΠΑ αναγνωρίζει την υποχρέωσή του να καταστήσει σαφές στους φοιτητές το τι συνιστά ακαδημαϊκά ανάρμοστη ή παραβατική συμπεριφορά κατά τη διάρκεια εξετάσεων. Οι παρακάτω περιπτώσεις είναι ενδεικτικές και σημειώνεται ότι η εκδήλωση και άλλων μορφών ανάλογης συμπεριφοράς, θα αντιμετωπίζεται με ανάλογο τρόπο. Θα πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι η αναφορά του Οδηγού σε γραπτά ή εργασίες φοιτητών, περιλαμβάνει παντός τύπου γραπτά και εργασίες που αξιολογούνται, είτε λαμβάνουν βαθμολογία είτε όχι.

2. Θέματα συμπεριφοράς

2.1 Ακαδημαϊκά ανάρμοστη συμπεριφορά στις εξετάσεις ή σε γραπτή πρόοδο ή σε αξιολόγηση φοιτητών

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται οι παρακάτω μη επιτρεπτές δραστηριότητες:

- Η διάθεση προς χρήση από τον εξεταζόμενο ή η εναπόθεση στον προσβάσιμο από αυτόν χώρο εξέτασης οποιουδήποτε τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού (κινητό τηλέφωνο κ.λπ.) κατά τη διάρκεια της εξέτασης.
- Η χρήση απαγορευμένου εξοπλισμού, λογισμικού ή υλικού κατά τη διάρκεια της εξέτασης.
- Η λήψη πληροφοριών (σε οποιαδήποτε μορφή επικοινωνίας γραπτά, προφορικά και από οποιονδήποτε προερχόμενη) κατά τη διάρκεια των εξετάσεων.
- Η παραπλάνηση ή απόπειρα παραπλάνησης από μέρους του φοιτητή αναφορικά με την ταυτότητά του (συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της μη συμπλήρωσης /υπογραφής παρουσιολογίου ή άλλων σχετικών εγγράφων, τα οποία αποδεικνύουν με ακρίβεια την ταυτότητα του εξεταζόμενου φοιτητή). Σημειώνεται παρεμπιπτόντως ότι η πλαστοπροσωπία και πλαστογραφία δημοσίων εγγράφων είναι ποινικά αδικήματα, ανεξάρτητα από τα οριζόμενα στον παρόντα Οδηγό.
- Η παροχή στο προσωπικό του ΟΠΑ εσφαλμένων ή παραπλανητικών πληροφοριών πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά την εξέταση.

- Η ανεπίτρεπτη (δίχως σχετική άδεια από τους επιβλέποντες /επιτηρητές ή το διδάσκοντα) απομάκρυνση των «θεμάτων» της εξέτασης από την αίθουσα διεξαγωγής των εξετάσεων από άτομο ή φοιτητή που δεν έχει σχετική εξουσιοδότηση ή άδεια.
- Η οποιαδήποτε ανεξέλεγκτη και μη εποπτευόμενη απουσία /αποχώρηση από την αίθουσα της εξέτασης (Να σημειωθεί ότι στους φοιτητές που αποχωρούν ή εγκαταλείπουν την αίθουσα της εξέτασης δίχως σχετική άδεια ή δίχως επιτήρηση, δεν θα τους επιτρέπεται η είσοδος ξανά στην αίθουσα διεξαγωγής των εξετάσεων).
- Η ανεπίτρεπτη και μη δηλωθείσα απόκτηση των «ερωτήσεων – θεμάτων» της εξέτασης, πριν τη διεξαγωγή της, ανεξάρτητα από το αν το συγκεκριμένο άτομο ή φοιτητής συμμετέχει στην εξέταση αυτή.
- Η μη τήρηση του κανονισμού σχετικά με την ορθή διεξαγωγή των εξετάσεων, με τρόπο που μπορεί να αποβεί σε όφελος του φοιτητή έναντι των υπολοίπων εξεταζόμενων.
- Η μη τήρηση των οδηγιών των εξεταστών ή των εποπτών / επιτηρητών.
- Η ανάρμοστη, προσβλητική ή επιθετική συμπεριφορά των εξεταζόμενων, κατά τη διάρκεια των εξετάσεων προς τους εξεταστές ή προς τους επόπτες/επιτηρητές.

2.2 Υποβοήθηση και συνέργεια μέσω συμμετοχής σε ακαδημαϊκά ανάρμοστη συμπεριφορά.

Οι φοιτητές, για τους οποίους αποδεικνύεται ότι υποβοήθησαν ή συνέργησαν σε οποιασδήποτε μορφής ακαδημαϊκά ανάρμοστη συμπεριφορά, θα υπόκεινται στις ίδιες διαδικασίες και ποινές με τους φοιτητές ή τα άτομα εν γένει, που αποσκοπούσαν με τη συμπεριφορά αυτή και τις πράξεις τους, σε ίδιο όφελος. Στις περιπτώσεις αυτές μπορούν ενδεικτικά να συμπεριλαμβάνονται:

- Ο διαπληκτισμός ή συμπλοκή με κάποιο άλλο άτομο (φοιτητή ή όχι) κατά τη διάρκεια της εξέτασης.
- Η παροχή βοήθειας /συνέργεια σε οποιονδήποτε άλλο φοιτητή, που εκδηλώνει ανάρμοστη συμπεριφορά κατά τη διάρκεια εξέτασης.
- Η συγγραφή εργασίας ή διπλωματικής εργασίας για λογαριασμό άλλου φοιτητή.
- Η κατάθεση προς αξιολόγηση και βαθμολογία, είτε εργασίας (αυτούσιας ή μέρους αυτής) άλλου ατόμου /φοιτητή, είτε υλικού το οποίο αντλήθηκε από πηγή που δεν μνημονεύεται.
- Η παροχή σε φοιτητή υλικού (εργασίας κ.λπ.) το οποίο θα κατατεθεί για να αξιολογηθεί και να βαθμολογηθεί, συνιστά υποβοήθηση και συνέργεια, καθώς και η γνωστοποίηση /διαφήμιση προσφοράς τέτοιων υπηρεσιών (π.χ. η διαφήμιση υπηρεσιών συγγραφής παντός είδους εργασών).
- Η κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας άλλου φοιτητή, εξεταζόμενη υπό το πρίσμα ακαδημαϊκά παραβατικής συμπεριφοράς, θεωρείται σοβαρότατο αδίκημα.

3. Αντιμετώπιση περιστατικών ανάρμοστης συμπεριφοράς

Ο επόπτης/επιτηρητής ή ο εξεταστής όταν αντιληφθούν περιστατικά εκδήλωσης ακαδημαϊκά ανάρμοστης συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια εξετάσεων ή περιστατικών μη τήρησης του παρόντος Οδηγού ή οποιαδήποτε ανάρμοστη ή παραβατική συμπεριφορά από τον εξεταζόμενο, μπορούν να διακόψουν την εξέτασή του και να συλλέξουν το σχετικό υλικό.

Στη συνέχεια, ενημερώνονται τα αρμόδια όργανα για την επιβολή των πειθαρχικών κυρώσεων. **Αρμόδιο όργανο για τη διαπίστωση της διάπραξης πειθαρχικών παραπτωμάτων από**

προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς φοιτητές ή υποψηφίους διδάκτορες και την επιβολή σε βάρος των παραβατών των προβλεπόμενων πειθαρχικών ποινών είναι η Κοσμητεία της Σχολής, που λειτουργεί ως Πειθαρχικό Συμβούλιο των φοιτητών, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Π.Δ. 160/2008 (Α' 220).

Για την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων του αρμοδίου οργάνου θα πρέπει:

- Να υποβληθεί από τον αρμόδιο επόπτη/επιτηρητή ή άλλο πρόσωπο εμπλεκόμενο στην εξεταστική διαδικασία προς τον Πρόεδρο του Τμήματος με κοινοποίηση στον Διδάσκοντα του εξεταζόμενου μαθήματος, έκθεση περιγραφής του περιστατικού. Στην έκθεση επισυνάπτεται το υλικό που κρίνεται χρήσιμο.
- Συμπληρωματικά, στην παραπάνω έκθεση μπορεί να υποβάλει σχετική έκθεση προς τον Πρόεδρο του Τμήματος και ο Διδάσκων του εξεταζόμενου Μαθήματος ή και ο κύριος Επιτηρητής της εξέτασης.
- Ο Πρόεδρος του Τμήματος, αφού αξιολογήσει το περιστατικό και προβεί στις κατά την κρίση του ενέργειες με σκοπό την πληρέστερη τεκμηρίωσή του, ασκεί την πειθαρχική δίωξη. Η πειθαρχική δίωξη αρχίζει από την παραπομπή του φοιτητή στο Πειθαρχικό Συμβούλιο των φοιτητών, δηλαδή την Κοσμητεία (αποστολή παραπεμπηρίου εγγράφου ή αλλιώς της πειθαρχικής αγωγής).

Ανεξαρτήτως των πειθαρχικών κυρώσεων, ο Εξεταστής δύναται να ακυρώσει άμεσα ή να βαθμολογήσει με μηδέν εξεταζόμενο που εμπλέκεται σε ακαδημαϊκά ανάρμοστη συμπεριφορά. Ειδικά δε, σε διαπιστωμένα παραπτώματα συνεργασίας ή αντιγραφής σε γραπτές εξετάσεις, ο Εξεταστής προβαίνει στην επιτόπου ακύρωση του γραπτού.

Σημειώνεται ότι ο προπηλακισμός, η εξύβριση, η απειλή και η κάθε μορφής προσβλητική συμπεριφορά εις βάρος εξεταστή ή επιτηρητή πριν την έναρξη ή κατά τη διάρκεια της εξέτασης συνιστά λόγο για εξ' ολοκλήρου ακύρωση της υπό διενέργεια εξέτασης. Τη σχετική απόφαση δύναται να λάβει κατά τη διάρκεια της εξέτασης ο Εξεταστής ή εκ των υστέρων ο Πρόεδρος του Τμήματος.

4. Διαδικασία που συνίσταται να ακολουθήσει ο Επιτηρητής ή ο Εξεταστής σε περίπτωση που παρατηρηθεί /εκδηλωθεί ακαδημαϊκά ανάρμοστη συμπεριφορά κατά τη διάρκεια εξέτασης (προφορικής ή /και γραπτής) ή προόδου (τεστ)

Σε περίπτωση που ο Επιτηρητής ή ο Εξεταστής έχει βάσιμες υποψίες ότι ένας ή περισσότεροι φοιτητές διαπράττουν κάποια παράβαση/αδίκημα κατά τη διάρκεια της εξέτασης, θα πρέπει:

1. Να μιλήσει στον/στους συγκεκριμένο/ους φοιτητή/ές, ενημερώνοντάς τον/τους αναφορικά με τις υποψίες του, καθώς και για το γεγονός ότι θα αναφέρει το περιστατικό και τις υποψίες του στον Πρόεδρο του Τμήματος.
2. Να αφαιρέσει και να παρακρατήσει οποιοδήποτε απαγορευμένο υλικό (αν βέβαια αυτό είναι δυνατόν) και σε περίπτωση άρνησης του φοιτητή/των φοιτητών να καταγράψει επίσημα την άρνησή του/ς και όποια άλλη σχετική δικαιολογία προβάλει/ουν.
3. Να σημειώσει το ονοματεπώνυμο του φοιτητή, τον αριθμό μητρώου του, το μάθημα, την ώρα και την αίθουσα/τοποθεσία του περιστατικού.
4. Να σημειώσει ή και να αφαιρέσει, αν το κρίνει σκόπιμο, το/α γραπτό/ά από τον/τους εξεταζόμενο/ους.

5. Ο Εξεταστής ή ο κύριος Επιτηρητής θα πρέπει να υποβάλει στον Πρόεδρο του Τμήματος έκθεση σχετικά με το περιστατικό που συνέβη κατά τη διάρκεια της Επιτήρησης, εντός 24 ωρών μετά το πέρας της εξέτασης. Σε περίπτωση που το περιστατικό έλαβε χώρα σε αίθουσα εξέτασης, η έκθεση θα πρέπει να περιγράφει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες συνέβη το περιστατικό και κυρίως ποιοι συνεπλάκησαν σε αυτό, την περιγραφή του περιστατικού, τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν, πιθανόν τα γραπτά των εμπλεκομένων, καθώς και οτιδήποτε άλλο κρίνεται σκόπιμο.

5. Υποχρεώσεις Τμήματος

Το Τμήμα έχει τις εξής υποχρεώσεις:

1. Να ορίσει υπεύθυνο / υπευθύνους κατάρτισης προγράμματος εποπτειών, καθώς και υπεύθυνο συλλογής και επεξεργασίας των εντύπων αναφοράς εποπτείας.
2. Να ορίσει ποιοι υποχρεούνται να εκτελούν καθήκοντα επόπτη και σε ποιες περιπτώσεις απαλλάσσονται.
3. Το πρόγραμμα των εποπτειών πρέπει να αποστέλλεται στους επόπτες εγκαίρως (15 ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων), από το Τμήμα, και να κοινοποιείται στους διδάσκοντες, μαζί με το έντυπο αναφοράς εποπτείας.
4. Οι επόπτες θα πρέπει να ενημερώνονται σε περίπτωση τροποποιήσεων του προγράμματος των εξετάσεων, οι οποίες δεν οφείλονται σε έκτακτα γεγονότα (απεργίες, καταλήψεις κ.λπ.).
5. Οι υπεύθυνοι αποστολής του Προγράμματος Εποπτειών κάθε Τμήματος θα πρέπει να αποστέλλουν και τα στοιχεία επικοινωνίας όλων των εποπτών τόσο στους Διδάσκοντες όσο και στους επόπτες.

6. Υποχρεώσεις Διδασκόντων

Οι Διδάσκοντες είναι υπεύθυνοι για την τήρηση του παρόντος Οδηγού στα εξεταζόμενα μαθήματά τους. Ως αποτέλεσμα, έχουν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. Να εποπτεύουν τη διαδικασία σε όλη τη διάρκεια της εξέτασης.
2. Να επικοινωνούν με τους επόπτες/επιτηρητές, να τους κατανέμουν ανά αίθουσα/αμφιθέατρο εξέτασης και να τους ενημερώνουν για τον τρόπο κατανομής των εξεταζόμενων στην αίθουσα.
3. Να προσέρχονται 15 λεπτά πριν από την εξέταση του μαθήματος, ώστε να μην δημιουργούνται καθυστερήσεις.
4. Μπορούν να αποφασίσουν σύμπτυξη των αιθουσών, εφόσον οι εξεταζόμενοι είναι λιγότεροι των αναμενομένων. Σε αυτή την περίπτωση, ο Εξεταστής επιλέγει τους επόπτες οι οποίοι θα παραμείνουν στην εξέταση, διατηρεί δε το δικαίωμα να ζητήσει και από κάποιους ή όλους τους επόπτες να παραμείνουν κατά τη διάρκεια της εξέτασης.
5. Να ορίζουν το χρονικό διάστημα μετά την έναρξη της εξέτασης που θα επιτρέπεται στους επιθυμούντες να αποχωρούν.
6. Να ορίζουν την ακριβή διάρκεια της εξέτασης, καθώς και το εάν το έντυπο των θεμάτων επιστρέφεται ή όχι. Επίσης, έχουν την ευθύνη για τον ορισμό του χρόνου και τρόπου επίλυσης αποριών.
7. Να ελέγχουν για την ορθότητά του το έντυπο αναφοράς των εποπτειών, στο οποίο θα αναγράφονται όλες οι λεπτομέρειες σχετικά με τις εποπτείες (αριθμός εποπτών,

- αιθουσες, αντικαταστάσεις, καθυστερήσεις, δικαιολογημένες ή μη απουσίες εποπτών).
8. Να παραδίδουν τη βαθμολογία στη Γραμματεία του Τμήματός τους μέσα σε 30 ημέρες από την ημερομηνία διεξαγωγής των εξετάσεων.

7. Υποχρεώσεις Εξεταζομένων φοιτητών

1. Οι φοιτητές πρέπει να απαλλαγούν, πριν από την έναρξη της εξέτασης, από βιβλία, σημειώσεις, τσάντες, κινητά τηλέφωνα κ.λπ., τα οποία πρέπει να τοποθετούνται σε χώρο που θα υποδείξει ο επιτηρητής.
2. Οφείλουν να προσέρχονται στην αιθουσα της εξέτασης τουλάχιστον 10' νωρίτερα πριν από την ώρα της εξέτασης, έτσι ώστε να αποφεύγονται καθυστερήσεις. Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής προσέλθει με κάποια μικρή καθυστέρηση μπορεί να γίνει αποδεκτός αν διθεί σχετική έγκριση από τον διδάσκοντα.
3. Οι εξεταζόμενοι οφείλουν να προσέρχονται με τη φοιτητική τους ταυτότητα. Στην περίπτωση που δεν έχουν τη Νέα Ακαδημαϊκή Ταυτότητα, θα πρέπει να έχουν μαζί τους και την αστυνομική ταυτότητα ή διαβατήριο ή να γίνεται ταυτοπροσωπία στη Γραμματεία.
4. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης συνιστάται να αποφεύγεται η χρήση της τουαλέτας παρά μόνο όταν υπάρχει ανάγκη και σε κάθε περίπτωση μετά την παρέλευση της πρώτης ώρας. Σε αυτή την περίπτωση, θα συνοδεύονται και θα γράφεται και υπογράφεται από τον επιτηρητή, στην πρώτη σελίδα του γραπτού, ο ακριβής χρόνος εξόδου και επιστροφής του εξεταζόμενο στην αιθουσα.
5. Οι εξεταζόμενοι οφείλουν να σέβονται τους εξεταστές και τους επόπτες και να υπακούουν πλήρως στις οδηγίες τους και τους κανόνες της εξέτασης. Παραπτώματα ανάρμοστης, προσβλητικής ή επιθετικής συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια των εξετάσεων συνεπάγονται την πειθαρχική διαδικασία.
6. Οι εξεταζόμενοι έχουν δικαίωμα να κάνουν χρήση προχείρου, το οποίο θα παραδίδεται μαζί με όλο το υλικό των εξετάσεων που έχει διανεμηθεί.

8. Υποχρεώσεις εποπτών/επιτηρητών

1. Καθήκοντα επόπτη εκτελούν όλοι όσοι έχουν οριστεί από το Τμήμα και σύμφωνα με τη σχετική κατάσταση εποπτειών που εκδίδει το Τμήμα. Σε περίπτωση έκτακτης εξαίρεσης (π.χ. ασθένεια) απαιτείται κατάθεση στη Γραμματεία του Τμήματος δικαιολογητικών εγγράφων (π.χ. γνωμάτευση γιατρού από Δημόσιο Νοσοκομείο). Η αδικαιολόγητη απουσία θα επισύρει κυρώσεις μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.
2. Όσοι εξαιρεθούν από μέρος ή το σύνολο μιας εξεταστικής περιόδου λόγω κωλύματος, δύνανται με απόφαση του Προέδρου του Τμήματος να εκτελέσουν τις επιπλέον εποπτείες που τους αναλογούν στην αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο.
3. Οι επόπτες πρέπει να βρίσκονται στις αιθουσες τουλάχιστον 15' πριν την έναρξη των εξετάσεων και να μεριμνούν για την τακτοποίηση των φοιτητών στα έδρανα. Σε περίπτωση που κάποιος επόπτης δεν μπορεί να προσέλθει στις εξετάσεις ή πρόκειται να καθυστερήσει, πρέπει να φροντίσει με δική του ευθύνη να βρει αντικαταστάτη και να ενημερώσει εγκαίρως τον Καθηγητή Εξεταστή.
4. Με την έναρξη των εξετάσεων και όχι κατά την αποχώρηση των εξεταζομένων, μονογράφονται οι κόλλες και γίνεται ο έλεγχος των στοιχείων της ταυτότητάς τους (βλ. παραπάνω). Εάν δεν καταστεί δυνατός ο έλεγχος στοιχείων λόγω έλλειψης

εγγράφων ταυτοποίησης, το γραπτό δεν υπογράφεται και ενημερώνεται σχετικά ο Εξεταστής. Επιπλέον, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στις φωτογραφίες των παλαιών ταυτοτήτων των εξεταζομένων, οι οποίες πρέπει να είναι ευκρινείς και σφραγισμένες. Εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του επόπτη να πραγματοποιήσει ταυτοπροσωπία του φοιτητή από τα αρχεία της Γραμματείας, εφόσον αυτό είναι εφικτό.

5. Οι επόπτες κατά τη διάρκεια της εξέτασης ασχολούνται ενεργά και αποκλειστικά με την επιτήρηση των εξεταζομένων. Απαγορεύεται ρητά οποιαδήποτε άλλη ασχολία (π.χ., διάβασμα, χρήση υπολογιστή και συσκευών, κ.λπ.). Οποιαδήποτε αναφορά ελλιπούς εκτέλεσης των καθηκόντων επόπτη θα αναφέρεται στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος και θα επισύρει κυρώσεις.
6. Καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης δεν επιτρέπεται η είσοδος, και πολύ περισσότερο η παραμονή, στην αίθουσα προσώπων που δεν έχουν καμία σχέση καθ' οιονδήποτε τρόπο με τις εξετάσεις.
7. Τα γραπτά συγκεντρώνονται στην έδρα, καταμετρώνται και εσωκλείονται στους ειδικούς φακέλους, στην εμπρόσθια πλευρά των οποίων οι Επόπτες αναγράφουν τα πλήρη στοιχεία της εξέτασης, δηλαδή Μάθημα, Διδάσκοντα-Εξεταστή, Ημερομηνία, Αίθουσα, Ονοματεπώνυμα Εποπτών και Αριθμό Γραπτών. Ο φάκελος σφραγίζεται, μονογράφεται και παραδίδεται στον Εξεταστή ή σε εξουσιοδοτημένο από αυτόν πρόσωπο. Σημειώνεται ότι εάν κάποιος ή κάποιοι φοιτητές παραδώσουν περισσότερες της μιας κόλλες οι Επόπτες οφείλουν να ελέγχουν ότι ο εξεταζόμενος έχει συμπληρώσει τα στοιχεία του σε όλες τις κόλλες, ο ίδιος δε ο επόπτης (και όχι ο εξεταζόμενος) πρέπει να σημειώσει το σύνολό τους στην πρώτη σελίδα δίπλα στην υπογραφή του (π.χ. Σύνολο : 3 κόλλες).
8. Οι επόπτες οφείλουν να ενημερώνονται εγκαίρως με δική τους υποχρέωση για τυχόν αλλαγές στις ημέρες και ώρες των εξετάσεων από την κεντρική ιστοσελίδα του ΟΠΑ, όπου αναρτάται το Πρόγραμμα Εξετάσεων και οι τυχόν τροποποιήσεις αυτού.
9. Οι επόπτες μεριμνούν για την τήρηση του χρόνου έναρξης και λήξης της εξέτασης που θα πρέπει να αναγράφεται ευκρινώς στον πίνακα, καθώς και για την υπενθύμιση του χρόνου κατά τη διάρκεια της εξέτασης, σύμφωνα με την καθορισμένη από το πρόγραμμα ώρα. Η εξέταση ξεκινά από τη στιγμή που και ο τελευταίος φοιτητής στην αίθουσα παραλαμβάνει τα θέματα. Οι επόπτες θα πρέπει να ενημερώσουν τους φοιτητές 15 λεπτά πριν τη λήξη της εξέτασης.
10. Ο Εξεταστής ή ο Υπεύθυνος Εποπτείας υποχρεούται να συμπληρώσει το έντυπο αναφοράς εποπτείας (δίνεται από τις Γραμματείες των Τμημάτων) και να το παραδώσει στη Γραμματεία του Τμήματος. Στο έντυπο αναφέρονται τα ονόματα με την υπογραφή όλων των παρόντων εποπτών για το συγκεκριμένο μάθημα σε όλες τις αίθουσες που εξετάζεται το μάθημα και σημειώνονται τυχόν προβλήματα στη διαδικασία της εξέτασης.

9. Ευθύνη τήρησης και εφαρμογής

Ο Πρόεδρος κάθε Τμήματος είναι υπεύθυνος για την τήρηση και εφαρμογή του παρόντος Οδηγού στις εξετάσεις των μαθημάτων του Τμήματός του.

Με πρωτοβουλία του Προέδρου του Τμήματος ή του Κοσμήτορα της Σχολής δύναται η Γενική Συνέλευση του Τμήματος ή της Σχολής αντίστοιχα, να εξειδικεύει τα άρθρα του παρόντος κανονισμού.